

людського фактору. Тим не менш, застосування певних аспектів електронної освіти є важливим доповненням традиційного навчання, особливо у специфічних умовах, що унеможливають аудиторні заняття, а інколи ускладнюють і дистанційне навчання.

Центральним найважливішим аспектом електронного навчання є використання комп'ютерних технологій, які забезпечують педагогічний процес потужним інструментом, який дозволяє фактично без меж оперувати різноманітними даними. Отримання інформації тими, хто навчається, є одним із найважливіших процесів у навчанні. Це потрібно не тільки для новачків у навчанні. Навіть, коли рівень знань дозволяє людині вільно почувати себе у безмежному інформаційному просторі і творчо підходити до навчального процесу, виходячи на інтуїтивний рівень пізнання, необхідність отримання нової інформації не перестає бути актуальною.

Комп'ютерні технології через візуалізацію інформації різними способами надають викладачам можливість виразити свої думки та подавати матеріал аудиторії якнайкраще. Цьому сприяють різні програми, що дозволяють виготовляти презентації, якими доповідач бажає супроводжувати свою промову. Найбільш відомою і поширеною є офісна програма Power Point, на базі якої можна поєднувати текст, таблицю, графіку, художню та іншу інформацію. Звертати увагу на певні елементи презентації допомагає використання анімаційних ефектів. Взагалі, використання можливостей візуалізації сприяє більш ефективному сприйняттю інформації.

Глобальна мережа Інтернет надає користувачам доступ до інформації фактично з будь-якої точки земної кулі. Доступ до різноманітних інформаційних ресурсів, які з'являються і підтримуються у різних частинах світу стають досяжними для певної людини, яка знаходиться у себе вдома, в офісі або в якомусь іншому місці. Тобто людина може набувати знання у будь-який момент незалежно від її локації. Звичайно, що в умовах війни не виключаються перебої з електрикою і зв'язком, але переважна більшість серверів у різних місцях світу працюють безперервно, тому отримувати необхідну інформацію можна саме тоді, коли є для цього можливість.

Набір програм, які прискорюють роботу і доступ до бажаної інформації дають значну перевагу студенту в опануванні матеріалу й отриманні якісної освіти. Відчуття комфорту у процесі здобуття знань, навіть в умовах війни, дає можливість ефективної самостійної підготовки студентів до занять, написання залікових робіт, рефератів, есе, тощо.

Комп'ютерні технології забезпечують ефективний обмін інформацією викладача зі студентами: надсилання завдань або виконаних робіт, обговорення тематичних питань, наукових та творчих проєктів, узгодження розкладів занять, консультацій та відпрацювань.

Впровадження нових форм освітніх програм, які базуються на можливостях, що надають комп'ютерні технології, не втрачають своєї важливості та актуальності у спричинених війною складних умовах. Перш за все, мова про різноманітні моделі дистанційного навчання, які забезпечуються якісними платформами. Важливо те, що в рамках таких платформ можлива інтернаціоналізація педагогічного процесу, швидкий та ефективний обмін досвідом в опануванні різних методологічних форм викладання у будь-яких галузях спеціалізованого знання. Широке охоплення світової аудиторії через платформи дистанційного навчання дозволяє швидко й ефективно випробувати різних підходів до викладання.

Все вище наведене є лише невеликим переліком того, що дає значну перевагу електронній освіті над традиційною. Щодо недоліків цього підходу, то більшість із них має вирішити подальше розвинення електронної освіти, розробка програм, що її забезпечують, методичних підходів тощо. Завдяки цьому система електронної освіти, яка набуває вражаючих масштабів і продовжує активно рости та розвиватися, буде здатною сама себе корегувати та виправляти певні недоліки.

Гейміфікація освітнього процесу в медичних ЗВО

Каліна К. Є., Гойдіна В. С., Денисенко С. А.

Харківський національний медичний університет, м. Харків, Україна

Процес становлення майбутніх лікарів як фахівців завжди потребує багато часу, зусиль, умотивованості, завзятості та наполегливості від здобувачів освіти. Потрібно володіти глибоким знаннями зі спеціальності, вміння і досконало використовувати їх на практиці, мати швидку реакцію, аналітичний склад розуму, вміння володіти собою у нестандартних ситуаціях, вміння швидко та свідомо приймати рішення тощо. Зрозуміло, що лікар несе відповідальність не тільки перед кожним пацієнтом, але й перед усім суспільством, виконуючи соціально значиму роль у його здоровому існуванні, моральному, інтелектуальному розвитку.

Треба зазначити, що шлях набуття професійних компетенцій досить напружений для здобувачів вищої медичної освіти. Теоретичний матеріал вимагає постійного запам'ятовування, заучування та поєднання у різних комбінаціях різних понять, процесів, взаємозв'язків, які відбуваються в людському організмі. Окрім специфічних компетенцій, здобувачі вищої медичної освіти мають також оволодіти загальними компетенціями.

Враховуючи вимоги сучасності до освітнього процесу, ситуацію кризових змін, що переживає українське суспільство, поширена

й розгалужена система використання комп'ютерних і мобільних технологій у навчанні, вважаємо за необхідне більш глибоко дослідити такі методи та способи навчання, які б стали у нагоді здобувачам вищої медичної освіти й дали змогу відійти від традиційних шляхів отримання знань без шкоди для їхньої якості й швидкості засвоєння.

У ході наукового пошуку, глибокого аналізу сучасних освітніх тенденцій, стає зрозумілим, що у нагоді стає процес гейміфікації освітнього процесу, що передбачає використання ігрових підходів для неігрових процесів. Вважається, що такий підхід до викладання допомагає здобувачам почувати себе більш умотивованими, зацікавленими так званою «грою», бути активним учасником освітнього процесу.

Нам були визначені певні рекомендації щодо гейміфікації освітнього простору медичних ЗВО. По-перше, для встановлення оптимальної мотивації, активності й зацікавленості здобувачів вищої медичної освіти завдання повинні створюватися так, щоб вони становили значну складність й одночасно залишалися досяжними. Так, експерти з гейміфікації у галузі медичної освіти пропонують процес абстрагування або деконструювання більших цілей і завдань на менші, розбиття на окремі компоненти, які у подальшому здобувачі мають об'єднати для усвідомлення повноцінності. По-друге, треба завжди пам'ятати, що результат визначає не тільки досягнення загальної цілі (наприклад, успішна ендотрахеальна інтубація на манекені-симуляторі), але й менші цілі процесу (наприклад, ларингоскопія, ідентифікація голосових зв'язок і проходження ендотрахеальної трубки на манекені-симуляторі). По-третє, важливим є усвідомлення того факту, що цілі процесу також можуть бути пов'язані з практикою без конкретного результату (наприклад, щоденна практика симуляції інтубації). По-четверте, наголосимо на наявності різноманітних досяжних цілей різної складності, що мають задовольнити потребу в компетентності, оскільки більша самоефективність у початківців є результатом використання цілей процесу як можливостей для зворотного зв'язку та практики (Schumacher D. J. et al., 2013).

Таким чином, можна визначити, що процес гейміфікації має певні обмеження з точки зору доцільності, володіння сучасними технологіями, рівнем підготовленості викладачів тощо.

Безперечно, що це питання потребує більш детального та глобального вивчення. Сучасні науковці займаються розробками нових способів залучити освітян до навчання, прагнуть модернізувати та оновити підходи щодо освітніх технологій. Тенденція використання найсучасніших підходів у навчанні на різних освітніх рівнях на сьогодні не тільки є стабільною, а й постійно прогресує та набирає обертів. Отже, процес гейміфікації поступово набирає популярності й вимагає розробки різних методик для його залучення на всіх етапах і рівнях вищої освіти в цілому й медичної зокрема.

Особливості організації освітнього процесу у ЗВО в період військового часу

Каліна К. Є., Калініченко О. В.

Харківський національний медичний університет, м. Харків, Україна

Система вищої освіти для країни — важлива ланка у розвитку держави, її майбутнього не тільки на міжнародній політичній, економічній, соціальній арені, але й для внутрішніх процесів, бо сучасна молодь, що є здобувачами вищої освіти, становить основу для розвитку суспільства й усіх галузей життя країни. Саме тому питання здобуття якісної вищої освіти, формування національної свідомості, активної громадянської позиції, високих моральних ідеалів, професійних якостей, висока кваліфікованість — чи не найактуальніші питання для будь-якої держави і за будь-яких умов.

Сьогодні система вищої освіти в Україні знову має відповідати новим вимогам, продиктованими військовим положенням у країні. Перехід до системи навчання онлайн вже не є таким болісним, як на початку пандемії COVID-19. Матеріально-технічне обладнання, володіння викладачами ЗВО новітніми формами і методами роботи із широким використанням комп'ютерних, мобільних технологій, залучення різних платформ для проведення лекційних і практичних занять, оновлення інформаційних джерел і створення корпоративних застосунків для спілкування в мережі, надають можливості для продовження освітнього процесу в закладах вищої освіти на високому рівні. Проте воєнні дії в країні мають негативні наслідки, які стають перешкодою для якісного і своєчасного освітнього процесу.

Питання організації освітнього процесу ЗВО у період воєнних дій в країні мають вирішуватись якнайшвидше. Саме тому вважаємо за необхідне наголосити на певних особливостях організації освітнього процесу, що виникають в період воєнного стану в країні. Кожного дня викладачі і здобувачі ЗВО стикаються із різними проблемами, які відбуваються внаслідок воєнних дій.

На початку війни провідним питанням організації освітнього процесу було збереження життя як викладачів, так і здобувачів вищої освіти. Саме тому заняття проводились не в режимі онлайн, як у період пандемії, а в синхронній і в асинхронній формі. Провідною функцією освітнього процесу стала життєзберезувальна.

Відсутність стабільного інтернет-зв'язку в країні призвела до використання гібридних форм в освітньому процесі, перехід до використання чітко визначених керівництвом університету застосунків для комунікації під час занять та в позанавчальний час. Освітній процес позбувся чітко визначеного часового проміжку, відведеного на проведення занять та виконання самостійної роботи. Комунікативна